

# DE NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRISJ

Voor de Stad, / 12 -  
Franco per post, » 14 -

DICERE VERUM QUID VETAT?

Horatius.

ADVERTENTIEN.

15 cent de regel  
behalve 35 cents zegel.

(Verschijnende driemaal ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaterdag)

Uit hoofde van het aanstaande **MINISTER-  
FEEST** zal de volgende *Courant*, *Wetgeving*,  
worden uitgegeven.

## DE WETSONTWERPEN

over

## HET STEMRECHT.

Ongelukkig is het, dat onze ministers in al datgene wat zij in eenen vrijgevigigen zin, behoorden te doen, nooit het initiatief nemen. Al wat wij van hen ten dezen opzichte in het licht zien komen, is verre van vrijwillig, van uit eigen beweging geschonken te zijn; het is afgeperst. Dit heeft een dubbel nadeelig gevolg.

Vooreerst dat gebrek aan opregtgemeende vrijgevigheid, die gedwongenheid, dat afgeperste in de handelingen onzer ministers, ~~aanleiding geeft~~ mede op die maatregelen, welke zij ~~aan~~ <sup>aan</sup> nemen van te willen, doch niet er daad moeten voordragen, om de publieke opinie te bevredigen.

Wrevelig over de noodzakelijkheid, die hen de publieke opinie opdringt, trachten zij in compositie te treden, verdedigen hun terrein bij den voet, werken zoo bekrompen, en zoo nauw beperkt mogelijk hunne zogenoemde liberale voorstellen uit, die zij slechts bij gedeelte, tot gedeelte, en altijd zoo laat het kan afstaan.

Ten anderen zulk afgeperst liberaal voorstel geeft den voordragenden minister weinig verdiensten. De natie, die eene loijale en gulle voordragt van vrijzinnige in werking te brengen beginselen, dankbaar ontvangen en volop zoude toejuichen, blijft koel en wantrouwend, zelfs bij datgene, wat als wezenlijk vrijzinnig zoude kunnen beschouwd worden. Zij niet dat men niet geeft, dan omdat men moet geven; en nooit meer afstaat, dan volkomenlijk wordt afgeperst. Aangevuurd door de herhaalde terugdeinzing van het ministerie voor de publieke opinie, laat zij zich niet meer te vrede stellen met eene halve tegemoetkoming aan hare verwachtingen; integendeel, hoe meer zij den onwil en de zwakheid der ministers ondervindt, hoe verder zij van jaar tot jaar en van dag tot dag hare eischen zal uitstrekken; en bij slot van rekening de hooge regering maatregelen afdwingen, waaraan zij anders misschien nooit zoude gedacht hebben.

De regering denke aan het verledene, en zij zal zich verklaren kunnen, hoe zij op het standpunt gebracht is, waarop zij thans tegen over de natiestaat. Maar neemt onze hooge regering lessen uit het verledene? Wat maakt haar de treurige ondervinding harer voorgangers? Zij noemt zich nieuw, en vangt eene nieuwe loopbaan aan, die, wij vreezen het, met de resultaten der oude regering zal eindigen.

Deze opmerkingen kwamen ons voor den geest bij het lezen der onderhavige wetsontwerpen, die aan dusdanige omstandigheden hun ontstaan te danken hebben. Het is bekend, dat de Heer Schimmelpenninck verleden jaar een wetsontwerp over het stemrecht heeft ingediend, hetwelk zoo weinig liberaal was, dat het in onze lijdzame, gewillige Kamer al aanstonds schipbreuk leed.

Al wie den Minister van Binnenlandsche Zaken gekend heeft als lid der Staten generaal, zoude niets minder verwacht hebben, dan dat medelijdenswaardig ontwerp, dat de minister denkelijk in de bureaux van zijnen voorganger Mercus de Kock gevonden heeft. Wij betreuren het, dat de Heer Schimmelpenninck den moed gehad heeft, zulk ontwerp voor zijne rekening te nemen. Voor zijne Excellentie scheen het eene verzaking van zijn roemrijk verledene, voor de natie eene voorspelling van te leurstellingen in de toekomst. Wij hopen dat wij ons vergissen.

De Heer Schimmelpenninck werd genoodzaakt een ander ontwerp voor te dragen, en zoo als te verwachten was, hetzelfde is meer liberaal; ofschoon wederom niet zoo, als de minister had kunnen en behooren te doen om de wenschen der natie te bevredigen, en zich zelve gelijk te blijven. Immers het thans voorgedragen wetsontwerp mist stelselmatigheid. Het geeft den eenen, wat het de anderen onthoudt; verleent aan den minder beschaafden stand meer rechtstreekschen invloed, en laat aan den doorgaans meer beschaafden deszelfs filtreerstelsel, enz.

Het valt niet te ontkennen, dat in des ministers ontwerp thans niet slechts meerder orde van redactie, maar ook meer vrijzinnige beginselen ontmoet worden. Het behelst zeer veel goed; maar er ontbreekt nog te veel, om het wenschelijk te doen zijn; hetzelfde, zoo als het daar ligt, te zien doorgaan.

Eene wet op het stemrecht is van dusdanigen belangrijken aard, dat nergens minder

dan hier spoed gemaakt mag worden. Immers zij behoort onder dat soort van wetten, aan de welke men slechts zelden wijzigingen mag invoeren, omdat zij een dier instellingen is, waarop het constitutioneele stelsel berust. Maar zoo deze zoo min mogelijk veranderingen behoort te ondergaan, des te meer zorg moet haar besteed worden, om dezelve zoo ver men vermag, goed te maken. Wij verwachten dat de Staten-Generaal dit voor oogen houdende, zich niet zullen laten overhalen, uit overweging van het goede, ook datgene van het wetsontwerp aan te nemen, wat nog voor veel verbetering vatbaar is.

Wij zullen in onze volgende nummers des wegens in bijzonderheden treden.

## TURKIJE.

Berigten uit Beyrut van den 10. April melden het volgende:

Onlangs liet Omer-Pacha te Deir-el-Kammar de voornaamste Scheiks en Emirs der Drusen bij zich ontbieden, onder voorwendsel van hunnen raad in te willen nemen, ten opzichte der klagten en der verliezen van de Maroniten, te wier behoeve de Porte eindelijk hare tusschenkomst doet gelden. Zevan opperhoofden verschenen met hun gevolg op die uitnoodiging, doch na de gebruikelijke begroetingen en het rooddienen van pijpen en kofij, werden op een met de trom gegeven sein plotseling de deuren gesloten, de gasten ontwapend en geboeid, vier stukken geschut aangebragt en de omtrek van het gebouw door de Turksche troepen, 2,000 man sterk, bezet. Nu waren nog geen vier en twintig uren verlopen, of 5,000 Drusen stonden voor Bet-el-Din, om de uitlevering hunner opperhoofden te vorderen. Zij hadden een aanvang gemaakt met het afsleiden van het water en alles schen hunne onderneming te begunstigen. Doeh nu rukten 500 man geregelde troepen, door eene bende Naplusiens versterkt, uit Said op; dezen trokken zonder eenige tegengstand de belegerde plaats binnen en zonden vier der voornaamste gevangenen naar Said, waar de Turksche stoomboot hen aan boord nam. Zij zijn hier thans onder goede bewaring op het slot, terwijl de stoomboot weder vertrokken is, om ook de anderen te halen. Naar men zegt, zal de regering hen wegens hun geheel tot hiertoe gehouden gedrag, met name ook wegens dat omtrent de Maroniten, ter verantwoording roepen. Het is echter klaarblijkelijk, dat deze handelingen de onderdrukking van de eene zoowel als van de andere partij ten doel heeft, want wanneer men eenmaal hunne opperhoofden in handen heeft, dan zullen ook de belastingen wel volgen. Het verloop van dit verraad geeft natuurlijk nieuw voedsel aan het fanatisme der Turken; en zullen ook hun oogmerk waarschijnlijk niet op den

## DUITSCHLAND

**HAMBURG, 6 Mei.** (des avonds 6 ure). De brand brak gisteren nacht in de Deichstrasse bij Cohn uit. Zou men want zijn in deze straat een aantal pakhuizen gelegen, die met granen, voorloop en andere ligt brandbare voorwerpen gevuld waren, en door welker afbranding het vuur een zoodanig groot geweld aannam, dat, in weerwil van alle, uit alle oorden aangesnelde brandspuiten, reeds vóór 11 ure gisteren morgen meer dan 60 huizen waren afgebrand. Al de schoonste huizen, als die van Parish, Behrends, Albrecht und Diel, Bahr en C., enz., zijn tot op den grond afgebrand.

Ten 2 ure namiddag aanschouwde men het vreeslijkste tooneel, dat zich denken laat. Door den ontzettenden vuurgloed, welken de brand op de Hopfenmarkt verspreidde, begon het lood van het dak der St. Nicolai-kerk te smelten, en liep vloeibaar tot beneden op de spuitgasten af, zoo dat zij, het vergeefsche hunner bemoeijingen ziende, het vuur zijnen vrijen loop lieten. In weinige minuten was de toren van zijne looden dekking ontbloot. De vreeselijke gloed tastte het ontbloote houtwerk van den toren aan, en ten 3 ure brandde dezelve in lichtelaaijen gloed. Ten 3½ ure konden de doorgebrande pilasters hunnen last niet langer torschen. De fel brandende toren (nadat eerst de groote klokken met een vreeselijk gedruisch waren neergestort) begon zich te bewegen. Allen, en ook ik zelf beefden. Daar stortte plotselijk, onder een ijzige wekkend geknars en gekraak, de toren in-een; hij kwam op de nabij gelegene huizen neer, naar de zijde van den Neuen Burg, en in minder dan 5 minuten vertoonde deze geheele straat, tevens met het Nicolai-kerkhof, slechts het tafereel eener enkele groote vlammenzee. Ten 4 ure namiddag was de geheele heerlijke kerk in eenen brandenden puinhoop veranderd. Honderde menschen hebben daarbij hun leven verloren. Aan blusschen is volstrekt geen denken meer. Het vuur is thans voortgelopen tot naar de Burstah en woedt aldaar vreeselijk. De senaat heeft aan alle handelskantoren de jonge kartoorbedienden laten verzoeken, aan de brandspuiten en anderzins tot berging en redding de hand te leenen. Wij zijn begonnen met het Raadhuis en dan het Huis van Einbeck geheel ledig te pakken, en de papieren en andere goederen in z-kerheid te brengen. Ten einde den brand van de Bohnenstrasse af te houden, heeft men vele huizen aan het Nicolai-kerkhof belendende, door buskruid doen springen, onder anderen ook de Börsenhalle (de tegenwoordige Union, alwaar juist nu de tentoonstelling van schilderijen plaats grijpt). Van den daardoor te weeg gebrachten vreeselijken knal, en de daardoor ontstane schokking en schudding kunt gij u onmogelijk een denkbeeld maken. Het is een ontzettend gezicht, de lieden aan te zien, die nog zoeken het laatste hunner goederen te redden. Duizende menschen loopen door de straten met hunne bedden op den rug, de moeders dragen hunne zúgelingen in de wiegen, en smeeken, hunne kinderen op uwen vloer te mogen nederzetten. Zoo heb ik reeds twee dier kleine schepsels in bewaring, zonder te weten, wie er de moeders van zijn, want deze zijn weggevoeren, om nog te trachten van hunne have te redden, wat nog te redden is.

De admiraliteits-strasse ligt volgestouwd met bedden, meubelen, koopwaren en God weet, wat al dingen meer. Vele van huisdak beroofde lieden brengen den nacht in het Alten Küterhause door. Het is onmogelijk dezen nood met woorden te schilderen. Wie niet zelf ooggetuige is kan zich daarvan geene verbeelding maken. Op dit oogenblik is de Neue Wall in groot gevaar.

Het slaat 6 ure, de Alten-Jungfernstieg is geheel afgebrand. Zoo even heeft men de hotele van Streit, Gering en Justy in de lucht doen springen. Ook de Zuchthausstrasse begint men thans geheel te doen springen. De pen ontzinkt mij — ik kan onmogelijk verder alle de ijzelijkheden, den jammer en de ellende beschrijven. Op dit oogenblik vliegt mij eene hoog zwangere, wanhopige vrouw om den

hals met nog vijf harer kinderen, en wier man in de vlammen is ongekomen; — zij zijn schier geheel naakt, en smeeken mij om huisdak en bijstand!! —

**BREMEN, 8 Mei.** Ik deel u het volgende uit brieven en onze Couranten mede:

Heden ochtend uit Hamburg aangekomen reisigers verhalen, dat de brand deszelfs woede ongelukkig nog aanhoudend verder voortzette. Onze berigten van gisteren verlieten de vlammen eergisteren ten 6 ure des avonds op het oogenblik, dat zij de rigting namen naar de wijk van St. Petri. Sedert is het oostelijke gedeelte van deze wijk der Stad benevens de St. Petrikerk, de St. Jacobikerk, de Berg en de buurt westwaarts naar de nieuwe beurs, deze medegerekend, het Johanneum, Hinter den Br. Giebel, Gr. Johannistrasse, Polzerstrasse, de beide Baekerstrassen, vervolgens oostwaarts de gansche omtrek tot aan het Steinhof, van de Holadamm opwaarts tot aan de Steinstrasse, beide medegerekend eene prooi des vernielenden elements geworden.

Uit hoofde van den aanhoudenden weste wind en sterken regen hoopte men dat de brand eindelijk aan het Steinhof zoude ophouden, naardien de voorstad St. George te zeer verwijderd ligt. Intusschen heeft men langs den weg naar Bremen gedurende den vorigen dag nog altijd een bloedrooden gloed boven Hamburg gezien.

Alle groote boekdrukkerijen, ten getalle van zestien, liggen ter neder gebrand; couranten heeft men derhalve in den eersten tijd niet te verwachten.

Men heeft gesproken van het ontdekken eener bende brandstichters, ten minste moet een persoon door het gemeen op de plaats zelve zijn doodgeslagen; een reiziger heeft zeer fatsoenlijk gekleede lieden (Engelschen) zien gevangen nemen, welke van brandstichting beschuldigd worden. Het is te hopen, dat deze beschuldiging op gelijke gronden rust als de geruchten wegens de bronvergiftiging tijdens het heerschen der cholera.

## SPANJE.

**MADRID 2 Mei.** Men heeft eenige ongerustheden nopens Barcelona. Er bestaat sprake van eene republikeinsche beweging, die op het punt zou staan van uit te barsten. Het is zeker, dat in deze stad en in geheel Catalonie eene groote verdeeldheid bestaat.

— De begrafenis van den Aartsbisschop van Toledo heeft eergisteren avond ten zes ure met groote plegtigheid op het kerkhof van den Heiligen Isidorus plaats gehad.

— Wij hebben berigten uit Madrid van den 3 Mei. De tijdingen uit Barcelona, waarvan men de ernst vergroot, zou de ministers genoodzaakt hebben raad te houden. De aanstaande komst der kinderen van den infant don Franciscus de Paula, geeft aanleiding tot talrijke gissingen. Men zegt, dat de oudste zoon van den infant tot kolonel van het regiment van Luchana zal benoemd worden. De discussien der Cortes hebben geen groot belang veroorzaakt. De bewegingen te Barcelona schijnen echter niet zoo erg te zijn als men zich te Madrid wel voorstelt; brieven uit die stad van den 4 Mei houden in, dat de rust voortdurend blijft heerschen. De ayuntamiento is zelfs zoo zeker van de gesteldheid des volks, dat hij een staatkundig feest heeft willen doen vieren, en wel dat van den dood der slagtoffers van den 4 Mei 1837, die met de wapenen in de hand voor de verdediging der Constitutie gesneuveld zijn. Indien het volk zoo opgewonden was geweest zou men zulke gelegenheden wel vermeden hebben.

— Bijzondere berigten uit Barcelona van den 1 Mei zijn van den navolgenden inhoud:

Eergisteren hebben er eenige woelingen in den schouwburg plaats gehad; eenige gewapende jongelieden en nationale gardes lieten de kreten hooren van: *Weg met den regent! Weg met het ministerie!* Deze gesteldheid der gemoederen heeft hare oorzaak in den strijd, die er te Madrid over het verdrag of ontwerp van verdrag met Engeland gevoerd

wordt. Bij de fabrikanten heerscht de grootste verslagenheid; de nijverheid is in eenen volkomen staat van kwijning en de werklieden leggen dagelijks meer stoutmoedigheid aan den dag. Men is bereed voor een oproer dien Fabrikanten en werke door de partij der republikeinen, wier aanvoerden binnen kort alhier verwacht wordt, het opstand aangezet worden. De eerste alcade heeft eene proclamatie uitgevaardigd, ten einde den indruk, door het in den schouwburg voorgevallene veroorzaakt, tegen te gaan, en hij heeft de verregaande kwade trouw gehad om in die proclamatie te zeggen, dat men, volgens berigten, die hij van de grenzen van Frankrijk ontvangen had, reeds den 18 daar wist wat er hier den 26 zou voorvallen en desniettemin staande heeft deze geheel uit den boezem des volks voortgesproten overheid volstrekt geen maatregel genomen om zulke wanorden voor te komen. Sedert de afkomst van de schouwburg verdubbeld, en den bevelhebber persoonlijk tegenwoordig gesteld voor de handhaving der rust.

» Gisteren en heden heeft de burgerlijke gezagvoerder sterke patrouilles van infanterie en cavalerie door de voornaamste straten van Barcelona doen rondtrekken. Een piquet van 200 man is zelfs te zijner beschikking. Deze vertooning van magt heeft de burgers, in plaats van gerustgesteld, verontrust; iedereen toch verwondert zich over zoodanige maatregelen, vermits er noch volksbeweging noch schijn van zamenscholing bestond. De schouwburg en de wandelplaatsen worden bijna door niemand bezocht. Verscheidene kooplieden hebben de stad verlaten en zich naar hunne buiten-goederen begeven, om de woede der partijen, die hen in geval van opstand zouden kunnen bedreigen, te ontgaan.

» Zoo de invoer der Engelsche katoenen te Madrid toegestaan wordt, zoo als men reden heeft te vreezen, zijn de nootlottige gevolgen van een zoodanig besluit voor deze stad, waar verscheidene duizenden werklieden dan tot de dijnste ellende gebragt zouden zijn, niet te berekenen."

## FRANKRIJK.

— Een brief uit Algiers van den 30 April, mede gedeeld door de *Gazette du Midi*, bevat de drie volgende tijdingen, die echter niet zeer waarschijnlijk zijn:

» Men verhaalt dat de Heer Decazes tot burgerlijk gouverneur van Algerie zal benoemd worden.

» De Heer de Lamoricière zou men het opperbevel van het leger opdragen.

» De Heer Bugaud zou naar Frankrijk terugkeeren, en het opperbevel der nationale garde op zich nemen.

— Mgr. Guitton, benoemd bisschop van Poitiers, bevindt zich heden te Reims. Laatstleden Zondag heeft hij eene even vaderlijke als treffende aanspraak gericht tot de kinderen die hunne eerste heilige communie in de hoofdkerk dezer stad hebben gedaan.

— Acht geestelijke zusters van den H. Joseph, zijn sedert eenige dagen te Marseille aangekomen en zullen naar het eiland Bourbon vertrekken.

Twee Paters Jezuiten, tot de missien van Madure in Indie bestemd, zijn met de Paketboot, waarop Mgr. den Bisschop van Babylonie en Pater Reimand zich bevonden, naar Maltha vertrokken.

**PARIS, 10 Mei.** Eene wacht bestaande uit de stedelijke garde en de stadsagenten hebben den geheelen nacht op de plaats van het droevig ongeluk aan den ijzeren-spoorweg door gebragt. Alle poorten van de gebouwen zijn gesloten. Van de landzijde is alles treurig en stil. Men ziet geene machine, geen rijtuig, geene werklieden. Overal heerscht eene doodelijke stilte.

Men had gezegd, dat de spoorweg binnen twee of drie dagen weder zou geopend worden, doch dit zal wel langer duren.

De machinist George, die ongetwijfeld het eerst is gedood geworden, laat eene vrouw en zes kinderen na.

De ongerustheid was gisteren te Parijs buitengewoon groot. Iedereen wilde weten of hij



onder de slagtoffers geene bloedverwanten of vrienden te betreuen had.

Men berekent thans het getal dooden op 104. Verscheidene gekwetsten zijn gisteren en heden morgen te Meudon en te Bellevue bezweken. De rouw is algemeen.

-- Onlangs begaf zich eens bijna tachtigjarige vrouw met veel moeite naar de Kaai St. Michiel, om eene omnibus afwachting waarmede zij haren weg naar zeker gasthuis zoude vervolgen. Het rijtuig kwam aan, doch hetzelfde was bezet en kon haar dus niet opnemen.

» Ach God! riep de oude vrouw uit, nu zal mijn goede man dood zijn voor ik hem gezien heb!.... Welk een droevig einde, na eene genoeglijke echt. verbindtenis van zeven en veertig jaren.»

Een jong onderofficier der infanterie, die ook op het rijtuig gewacht had, werd door deze woorden zeer getroffen. Juist ging er eene fiacre voorbij, die ledig was; hij doet dezelve ophouden, stapt er met de oude vrouw in, en brengt haar naar het gasthuis, waarheen hij haar wil geleiden; maar daar verneemt deze ongelukkige, dat haar man juist denzelfden morgen overleden is.

» Mijn arme Lodewijk, roept zij uit, ik zal u spoedig volgen.»

En de armen van den jongen Militair loslatende, viel zij bewusteloos op den grond neder. Vele zorg werd aan haar besteed en men haastte zich om haar naar bed te brengen, doch nauwelijks was dit geschied, of zij gaf den geest.--

### BELGIE.

BRUSSEL 10 Mei. Mgr. d'Argenteau, Aartsbisschop van Tyrus, is gisteren namiddag alhier gearriveerd.

-- BRUSSEL, 9 Mei. De loop der onderhandelingen waarmede de heer Dujardin te s'Gravenhage is belast, schijnt te vorderen, dat die agent naar België kome, om ten aanzien van zekere speciale kwestien nieuwe inlichtingen en explicatiën te erlangen. Men gelooft, dat de heer Dujardin, maan dag of dinsdag aanstaande te Brussel zal aankomen, waar hij echter slechts weinige dagen denkt te vertoeven.

### NEDERLAND.

-- 's HERTOGENBOSCH. Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid Mgr. de Bisschop van Emmaüs heeft gister (11 Mei) op zijn Seminarie van de 2<sup>e</sup> klasse de H. Orden aan een vijftal Eerwaardige professoren van dat verdienstelijk instituut toegediend. 1 hunner is tot het Subdiakonaat, 1 tot het Diaconaat en 3 tot het H. Priesterambt verheven. Het was den grijzen kerkvoogd onzer dioceses een innerlijk genoegen deze indrukwekkende plechtigheid van zijne Bisschoppelijke magt voor het eerst in het midden der jeugdige scharen uit te oefenen, welke onder zijn Hoog Eerw. toezigt tot den priester staat worden opgeleid.

Men verneemt, dat de baron de Selbij, envoyéextraordinaire en minister-plénipotentiaris van het Deensche hof alhier, tegen het laatst der volgende maand juni, uit deze residentie naar Denemarken zal terugkeeren, wordende Z. Exc. met den 1ste Julij aldaar verwacht. -- Naar men verneemt, zal de baron de Selbij alhier slechts door eenen zaakgelastigde worden vervangen.

-- Van meer dan eene zijde wordt berigt, dat het koninklijk besluit van 2 januarij jl., niet overal in Nederland nog is ten uitvoer gelegd; stellig meldt men, dat ten minste heeren gedeputeerde staten van Gelderland daarin zwaarigheid hebben gevonden, en zich bij eene uitvoerige memorie tot Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken hebben gewend, met verzoek van aan Z. M. hunne bezwaren te doen kennen. Zij beweren, dat het ten uitvoer leggen van dit koninklijk besluit, in strijd zou zijn met de hun bij de grondwet opgelegde pligten.

-- Men schrijft uit Baltimore (Vereenigde Staten) dat den 14 April, deze haven het tooneel van een allerverschrikkelijkst ongeluk is geweest. Men zou de nieuwe stoomboot, de Medora beproeven. Een groot getal personen waren aan boord genoodigd om aan een plezier togje lange de rivier door te nemen.

Ongeveer 150 personen bevonden zich op het vaarttuig. De roderen waren nauwelijks in beweging, of door het springen der ketel werd alles in de lucht geworpen. De lijken vloger meer dan honderd voeten hoog; eenige vielen weder in de rivier en verdronken terwijl anderen op de Kade weder kwamen en dood nedervielen. Het tooneel van verwoesting is onbeschrijfelijk.

## ADVERTENTIEN.

\* \* \* Getrouwd

J. N. CREFCOEUR

en

A. VERHOEVEN,

Wed. P. FLACCARD,

Heusden, 12 Mei 1842.

(Egipge kennisgeving.)

\* \* \* Heden overleed tot mijne bitterste droefheid, mijn geliefde echtgenoot JOHANNAMARIA EYCKEN, in den ouderdom van bijna 51 jaren; na alvorens voorzien te zijn geweest van de troostvolle middelen onzer Moeder de H. Kerk.

Geldrop, den 4 Mei 1842.

ADRIANUS VAN DEN HEUVEL.

Bij den Drukker en uitgever dezes is van de pers gekomen en verkrijgbaar:

Toepasselijke

GEBEDEN EN ONDERRIGTINGEN

BIJ GELEGENHEID

VAN HET AANSTAANDE

JUBILEE,

TEN BEHOEVE VAN

SPANJE.

Alles bevattende wat door Z. H. Paus GREGORIUS XVI, ten dien einde voorgeschreven is te verrigten.

Prijs 10 Cents.

Bij H. H. VAN ROMONDT, Boekhandelaar te Utrecht, is van de Pers gekomen en verkrijgbaar gesteld:

LEERREDE over Werk. der Apost. VIII. 1. benevens Onderrichtingen over en Gebeden tijdens het JUBILEE. Herderlijke brief van den Vice-Superior, opgesteld en bijeenverzameld door A. J. VAN BEMMEL, R. K. Priester, Kerkelijk goedgekeurd à 30 Cents.

## VERKOOPING

Op den 1. der volgende maand, van al hetgeen tot eene welingerigte **(Houwerij)** behoort, als: VATEN, KETEL, groot 16 vaten, KUIP groot 20 vaten; twee POMPEN, en KOELBAK, alles zoo goed als nieuw, ten huize van J. V. E. BERNÉ te Someren; welke goederen dagelijks voor een ieder te zien zijn.

## MINERALE WATEREN.

BIJ G. Gerritsen,

Winkelkoop in de Kolperstraat te 's Bosch.

Als: SELTERS, FACHINGER, RIPPINGER, EMSER, KRAENCHEN en KESSELBRON; WEILBACHER, SCHWALBACHER, STAHLWEIN en PAULINER BRON, PYRMONT, SPA, DRIEBURGER, WILDINGER, KISSINGER, VAGOZLMARIENBAD, KREUZ, BON, PULLNAAR, SAIDSCHUTZE en SEIRLITSER, BITTER WATER en ADELHEIDSWATER.

De Wed. J. M. OFFERS, Onderneemster van Publieke Verkoopingen te 's Hertogenbosch, zal, ten overstaan van derzelver Zoon, bevoegd ambtenaar, op Dingsdag den 24 Mei 1842, des namiddags ten twee ure, en volgende dag, ten woonhuize van Mejufvrouw de Wed. P. L. DRSHENSEN, in de St. Jorisstraat, publiek

verkoopen:

Eenen zindelijk Inboedel, bestaande in GOUD en ZILVER, KABINETTEN, KASTEN, LEDIKANTEN, STOELN, TAFFELS, SPIEGELS, SCHILDERIEN, KOPER, TIN, VERLAKT, GLAS en AARDEWERK; welgevalde BEDDEN met derzelver toebehooren, eene zeer goede solide TABAKS-KERFBAK, een HANGEL, TAPIJTEN en hetgeen verder zal worden geveild.

Alles daags te roren, op Maandag den 23 Mei, 1842, des voormiddags van 10 tot 12, en des namiddags van 2 tot 5 ure voor een ieder te zien.

Zegt het voort.

Op Dingsdag den 17. Mei 1842, des namiddags ten twee ure, en volgende dag, zal er aan het Vende-huis van de Wed. J. M. OFFERS, in de Hinthamerstraat, publiek worden verkocht:

100 Stuks Blaauwe LINNEN KIELEN, fraaie MANS- en VROUWEN KLEEDEREN, eenige Riemen PAPIER en PRENTEN; diverse TAPIJTEN en KARPETTEN; voorts MEUBILAIRE GOEDEREN, enz. enz.

Tenzelfden dage des voormiddags van 9 tot 12 ure te zien.

Zegt het voort.

DEPARTEMENT VAN FINANTIEN,

VIJFDE DOMEINVEILING.

Agentschap van het Domein  
TE 's HERTOGENBOSCH.

Op Maandag, den 6 Junij 1842, en dertien volgende Werkdagen, telkens des voormiddags, ten negen ure, zal, ten huize van W. REGGERS, in het Stads Koffijhuis, te 's Hertogenbosch, ten overstaan van den aldaar residenten Notaris JOHANNES DE BERGH, worden overgegaan tot de openbare Veiling, bij Opbod en Afslag van DOMANIALE VASTE GOEDEREN, TIENDEN, ERFPACHTEN, RENTEN, UITGANGEN, KAPITALEN, enz., alles breeder omschreven in den Catalogus Litt. U, verkrijgbaar voor den prijs van 75 Cents, bij de Agenten van het Domein in de Hoofdplaatsen der Provincien, alsmede bij die te Breda, Breda, en Tiel; terwijl de Staten houdende omschrijving van die ERFPACHTEN, RENTEN, CIJNSEN en andere PRAESTATIEN, waaruit elken Kavel van den Catalogus is zamengesteld, ter inzage van de gegadigden berustende zijn, ten Kantore van den Agent van het Domein, te 's Hertogenbosch.

De Notaris J. W. VAN DER ELST, ter residentie van Werkendam, zal te Woudrichem, in het Schippershuis, op Donderdag den 19 Mei 1842, des voormiddags ten 11 ure provisioneel, en 14 dagen daarna, en dus op Donderdag den 2 Junij publiek

verkoopen:

1<sup>o</sup> Koop. Eene Kapitale wel onderhouden HUIZINGE, met groot ERF en BLEEKVELD, staande en gelegen te Woudrichem, met eene Uitpad naar de Waterpoort, zeer geschikt, voor allerlei handel, Fabriek, of Trafiek.

En 2<sup>o</sup> Koop. Een HUIS en ERF staande en gelegen mede te Woudrichem, achter de Huizinge in den Eersten Koop omschreven.

Beide Koopen zullen ook in Massa geveild worden, kunnende dezelve panden met 1<sup>o</sup> Mei 1843 worden aanvaard.

OPENBARE VERKOOPING

van eenen

hoog omkadden

TIENDVRIJEN BUITEN POLDER.

De Notaris J. W. VAN DER ELST, resident te Werkendam, zal aldaar, op Woensdag den 15 Junij 1842, des voormiddags om 11 uren provisioneel, en 8 dagen daarna, en dus op Woensdag den 22 Junij 1842, op uur voormeld; smaal publiek

verkoopen:

Den hoog omkadden nieuw aangelegden BUITENPOLDER, genaamd den Achtogenen Kivitswaard, gelegen onder Werkendam, langs de groote Mel of Westhilt, tusschen de Polders Happenhennip, en Hardenhoeck, groot volgens Kadastrale Opmeting 55 Banders, 76 Roeden, 70 Elzen, bestaande in uitmuntende goede, hooge, Tiendvrije LANDERIJEN.

Nadere informatie te bekomen, ten Kantore van gemelden Notaris VAN DER ELST te Werkendam.

## Hendrik Antony Bijvoet,

Openbaar Notaris, residentie te 's Hertogenbosch, zal voor dezelfde Principalen, Publiek en voor alle man, Opveiden en verkopen:

### TE 'S HERTOGENBOSCH.

#### EERSTE KOOP.

Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te 's Hertogenbosch op de Smalle Haven, kadastraal bekend Sectie G. No. 142 ter grootte van 40 Ellen, belend de eene zijde **JOHANNES VERHOEVEN**, de andere zijde de Wed. **NEDERVEEN**.

In gebruik te aanvaarden dadelijk bij de betaling der Kooppenningen, zijnde verhuurd aan **JACOBUS LAMBOLIJ** voor wekelijks f 1.75.

#### TWEDE KOOP.

Een HUIS en ERVE, staande en gelegen te 's Hertogenbosch, op het Hinthamerende in de Diepstraat, gekwoteerd D. No. 400 V. D. 347 kadastraal bekend Sectie H. No. 218, ter grootte van 01 Roede 84 Ellen, belend de eene zijde de kinderen **VINKEN**, de andere zijde **GERARDUS VAN DER WEIJDEN**, strekkende achter tegen het Erf van **HENDRIK KNEGTENS**.

In gebruik te aanvaarden dadelijk bij de betaling der Kooppenningen.

#### ONDER ROSMALEN.

#### DERDE KOOP.

Eene LANDHOEVE, bestaande in eene omvangs vernieuwde LANDBOUWERSWONING en SCHUUR met aangelegene HOFLAND, TEELLANDEN, SCHAARBOSCH en verderen schoonen HOUTWASCH, staande en gelegen in den Molenhoek onder Rosmalen, kadastraal bekend Sectie F. Nis. 158 HUIS, SCHUUR, ERF, ter grootte van 11 R. 60 E., 157 BOUWLAND 44 R. 90 E., 151 idem 19 R. 90 E., 152 idem 9 R. 40 E., 153 idem 11 R. 80 E., 145 HAKHOUT, 2 R. 43 E., 144 BOUWLAND, 7 R. 80 E., 154 idem 20 R. 70 E., 155 idem 7 R. 80 E., 156 idem 14 R., 163 idem 13 R. 80 E., 159 idem 10 R. 70 E., 160 HAKHOUT 3 R. 80 E., 161 BOUWLAND 8 R. 20 E., 162 HAKHOUT 5 R. 60 E., 164 BOUWLAND 27 R. 10 E., ergo te zamen groot 2 Banders 19 Roeden 53 Ellen en belend de eene zijde de Publieke Straat, de andere zijde den Heer **WILLEM VAN BEUSEKOM**.

Verhuurd aan **MARTINUS JACOBUS** te Rosmalen voor, behoudens het **SCHAARHOUT**, jaarlijks f 80.00 en 500 Ned. Ponden goed wigtig **DEKSTROO**, voor den tijd van zes jaren, ingegaan HUIS, en SCHUUR Pinxtoren, HOF en GROESLAND half Maart en de **TEELLANDEN** Oogst Stoppelbloot des Jaars 1841, zullende alzoo expireren op gelijke tijden des Jaars 1847, met wederzijdsh regt van Opzegging na verloop van drie jaren, mits den een den anderen zes weken voor Kerstmis des Jaars 1844 behoorlijke waarschuwing doende.

De Betalingen der Huur geschieden jaarlijks op Kerstmis eerstmaal in den Jare 1842 en zoo vervolgens, wordende het eerste Jaar ten behoeve van verkoopers gereserveerd en de overige gelaten ten behoeve en ter invordering der Koopers.

Het vijf jarig **SCHAARHOUT** reedert f 200.00.

#### VIERDE KOOP.

Twee Perceelen **TEELLAND** met **HOUTWASCH**, gelegen te Hintham onder Rosmalen aan beide zijden van den Steenweg, het eene genaamd den **Tijp**, kadastraal bekend Sectie E. No. 588 ter grootte van 1 Roede 54 Ellen, belend de eene zijde den Steenweg, de andere zijde **ADRIANUS GLOUDEMANS**, het andere genaamd de **Kerstmisboom** kadastraal bekend Sectie E. No. 557 en 558 te zamen groot 31 Roeden 64 Ellen, belend de eene zijde 's Rijks Fortificatie-werk, de andere zijde de kinderen **VAN DER POEL**.

Belast met een vak Dijk onder de Schouw van Rosmalen, aan Paal No. 20 ter lengte van trent 6 Ellen.

In gebruik te aanvaarden: het Perceel genaamd den **Tijp** en ongeveer twee derde gedeelte van den **Kerstmisboom** op als met palen is afgebakend op Kerstmis 1842, zijnde het overige een derde gedeelte verhuurd aan **LAMBERTUS KERSMIS**, naar jaarlijks f 18.00 wordende de Kooppenningen over 1842 door Verkoopers gereserveerd en de overige gelaten ten behoeve en ter invordering van de Koopers.

#### VIJFDE KOOP.

Een Perceel **TEELLAND** met schoonen **HOUTWASCH**, genaamd den **Roghof**, gelegen te Hintham onder Rosmalen tegen den Dijk, kadastraal bekend Sectie E. No. 543, ter grootte van 72 Roeden 56 Ellen, belend de eene zijde 's Rijks Fortificatie-werk, de andere zijde den Publieken weg en den Dijk.

In gebruik de eene helft, zoo als met palen afgebakend is op Kerstmis 1842 en de wederheft op Kerstmis 1843 tot welken tijd deze helft, onder reserve van den **HOUTWASCH**, is verhuurd voor jaarlijks f 30.75, wordende de Kooppenningen over 1842 gereserveerd en de overige gelaten ten behoeve en ter invordering van de koopers.

#### ZESDE KOOP.

Een Perceel **TEELLAND** met **HOUTWASCH**, gelegen te Hintham onder Rosmalen, genaamd de **Strooemaker**, kadastraal bekend Sectie E. No. 545, ter grootte van 11 Roeden, belend de eene zijde 's Rijks Fortificatie-werk, de andere zijde de kinderen **VINKEN**.

In gebruik te aanvaarden op Kerstmis 1843, tot op welken tijd het verhuurd is aan **HENDRIKA VAN DER POEL** voor Jaarlyks f 10.00, wordende de Kooppenningen voor 1842 door Verkoopers gereserveerd en de overige gelaten ten behoeve en ter invordering van de Koopers.

### Reggepachten.

#### ONDER HELVOIRT.

#### ZEVENDE KOOP.

Eene Jaarlyksche **ROGGEPACHT**, verschijnende den 2 Februarij, groot 2 Mudden 1 Kop 8 $\frac{1}{2}$  Maatjes, gaande uit onderpanden op den **Dijstelbergh** onder **Helvoirt**, thans vergolden wordende door **STEPHANUS TIMMERMANS**, aldaar.

#### ONDER BERLICUM.

#### ACHTSTE KOOP.

Eene Jaarlyksche **ROGGEPACHT**, verschijnende den 2 Februarij, groot 4 Mudden, 5 Schepels 5 $\frac{1}{2}$  Maatjes, gaande uit Onderpanden, gelegen te **Berlicum** op het **Bleekvold**; thans vergolden wordende door **MATHEUS VORSTENBOSCH**, **HENDRIK WEIGER GANS** en de Wed. **ADRIAAN VAN HELVOIRT** aldaar.

#### NEGENDE KOOP.

Eene Jaarlyksche **ROGGEPACHT**, groot 1 Mud 5 Schepels 1 $\frac{1}{2}$  Maatjes, gaande uit Onderpanden, gelegen te **Berlicum** in de **Belverstraat**; thans vergolden wordende door **JAN DERUYTER** aldaar.

#### ONDER HEESWIJK.

#### TIENDE KOOP.

Eene Jaarlyksche **ROGGEPACHT**, verschijnende den 2 Februarij, groot 2 Mudden 2 Schepels 6 Koppen en 6 Maatjes, gaande uit Onderpanden, genaamd de **Korte Stukken**, gelegen achter de Kerk te **Heeswijk**, thans vergolden wordende door **NICOLAAS VAN KILSDONK** en **HENDRIK VERHAGEN**.

#### ONDER ST. OEDENRODE.

#### ELFDE KOOP.

Eene Jaarlyksche **ROGGEPACHT**, verschijnende den 2 Februarij, groot 7 Schepels 5 Koppen 1 $\frac{1}{2}$  Maatjes, gaande uit Onderpanden, genaamd het **Houtum**, gelegen op **Olland** onder **St. Oedenrode**; thans vergolden wordende door de Wed. **ANTONY VAN BEMMEERAKKER**, aldaar.

#### ONDER VUGHT.

#### TWAALFDE KOOP.

Eene Jaarlyksche **ROGGEPACHT**, verschijnende den 2 Februarij, groot 6 Mudden

7 $\frac{1}{2}$  Maatjes, gaande uit Onderpanden, gelegen onder **Vught**, vroeger vergolden wordende door de **Duitsche Orde of Commandery te Vught**, thans door 's Rijks Domeinen te 's Hertogenbosch.

### Children.

#### DERIENDE KOOP.

Eene **OBLIGATIE** ten laste der Gemeente **Empel** spruitende uit gelaende gelden voor Rekwisiten der Fransche Troepen in den jare 1798, zijnde gepasseerd voor leden van de Municipaliteit van **Empel** op den 16 November 1798, groot in Kapitaal f 358,50 ten Intrease ad jaarlijks 5 $\frac{1}{2}$ , doch bij schikking met een derde gedeelte dier interessen vergolden wordende.

#### VEERTIENDE KOOP.

Eene Jaarlyksche **RENTE** of **CHIJS** verschijnende 1 Mei, groot f 8,00 gaande uit het Huis genaamd de **Pijp**, staande op de **Groote Markt** te 's Hertogenbosch, thans vergolden wordende door den Heer **J. KLOSLI**.

#### VIJFTIENDE KOOP.

Eene Jaarlyksche **RENTE** of **CHIJS**, verschijnende den 10 October, groot f 5,00 gaande uit eenen Kelder van de Huizinge genaamd **De Moriaan** staande op de **groote Markt** te 's Hertogenbosch; thans vergolden wordende door den Heer **NICOLAAS KEUKENSCHRIJVER**.

#### ZESTIENDE KOOP.

Drie Jaarlyksche **RENTEN** of **CHIJSSEN**, verschijnende den 2 Februarij, groot te zamen f 10,70, gaande uit **Onderpanden**, gelegen te **Udenhout**; thans vergolden wordende door **HENDRIK WILLEM VAN IERSEL** c. s.

#### ZEVENTIENDE KOOP.

Eene Jaarlyksche **RENTE** of **CHIJS** verschijnende den 2 Februarij, vroeger zes zesteren **Rogge**, betaald met f 3,75, gaande uit een **HUIS** en **ERVE** staande en gelegen in de achterstraat te **Helvoirt**; thans vergolden wordende door **CORNELIUS ADRIAANDEVOS** en **CORNELIA VAN DELAAR**, Weduwe **PETER VAN ESCH** aldaar.

### Regge- en Gerstpachten.

#### ONDER ST. OEDENRODE.

#### ACHTTIENDE KOOP.

Eene **ROGGEPACHT** verschijnende op den 2 Februarij, groot 2 Mudden, 2 Schepels, 5 Koppen 2 $\frac{1}{2}$  Maatjes, gaande uit Onderpanden gelegen onder **St. Oedenrode**, toebehoorende aan **ANNA MARIA STEVENS** Weduwe van **THOMAS VAN DE MEERAKKER**.

#### NEGENTIENDE KOOP.

Eene **GERSTPACHT** verschijnende op den 2 Februarij, groot 3 Mudden 3 $\frac{1}{2}$  Maatjes, gaande uit Onderpanden gelegen onder **Liempde** toebehoorende aan **ADRIAAN VAN DE KANT**.

De **Provisionele Verkoop** zal geschieden te 's Hertogenbosch in het **Oud Stads Koffijhuis** bewoond bij **R. M. HONNIN**, op Woensdag den 25 Mei 1842 des namiddags ten Zeven ure, alwaar 14 dagen daarna en derhalve op Woensdag den 8 Junij 1842, mede des namiddags ten Zeven ure de **Finale Verkoop** bij het uithanden van Waschlicht zal plaats hebben.

#### ZEGT HET VOORT.

De Prijzen der granen zijn heden alhier geweest van Dinsdag 12 Mei. 1842.

Rogge	f 5.00 a 5.00
Roetw.	6.75 a 6.60
Haver.	2.72 a 2.60
Roten.	7.40 a 6.60
De 3 p. Rog.	0.30
Middelpriz van de Rogge	5.33

#### BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden, Woensdag 11 Mei 4 $\frac{1}{2}$  ure.

W. S.	2 $\frac{1}{2}$ pCt. 52 $\frac{1}{2}$	Dito	5 $\frac{1}{2}$	101.	100 $\frac{1}{2}$
Synd.	4 $\frac{1}{2}$ pCt. 92 $\frac{1}{2}$	Middeln.	154 $\frac{1}{2}$	153 $\frac{1}{2}$	0.15 pCt.
99.	98 $\frac{1}{2}$	Ard.	85 p.	20 $\frac{1}{2}$	3 pCt.
24 $\frac{1}{2}$	Port. te L. 2 $\frac{1}{2}$ pCt. 90 $\frac{1}{2}$	Dito	4 pCt.	80	Metaaliet.
107 $\frac{1}{2}$	Braziliën	100 p.	68 $\frac{1}{2}$	Mexik.	33 $\frac{1}{2}$

#### RENTENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De Belgische fondsen van den 12 Mei 1842.  
De 2 $\frac{1}{2}$  pCt. 54 $\frac{1}{2}$  de 5 pCt. 103 $\frac{1}{2}$  de 4 pCt. 93 de 3 pCt. 79 de 2 pCt. 104 $\frac{1}{2}$ . Ard. 20 $\frac{1}{2}$  Rome 1832 104.

Ter Drukkerij van D. A. A. DE HOY.